

Gwent

Adroddiad Blynyddol

Cyflwyniad

Mae'n dda gennym gyflwyno Adroddiad Blynyddol Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Diogelu'r Cyhoedd (MAPPA) 2023 - 24 Gwent ar ran y Bwrdd Rheoli Strategol.

MAPPA yw'r mecanwaith yn ôl pa un y mae'r Gwasanaeth Prawf, yr Heddlu a'r Gwasanaeth Carchardai, fel Awdurdodau Cyfrifol, yn cydweithio gydag asiantaethau sydd â Dyletswydd i Gydweithredu megis Gwasanaethau Tai, Awdurdodau Lleol, Gwasanaethau Cyfiawnder Ieuencid, Gwasanaethau Iechyd ac eraill. Maent yn cydweithio er mwyn diogelu'r cyhoedd rhag niwed a chadw aelodau o'n cymunedau'n ddiogel. Maent yn nodi pobl a enwir fel risg posibl o ran MAPPA, yn darparu asesiadau, ac yn goruchwyllo cynlluniau rheoli risg effeithiol ar gyfer y rhai sydd wedi'u heuogfarnu o'r troseddau treisgar, rhywiol a therfysgol mwyaf difrifol.

Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r ystadegau dros y flwyddyn fusnes ddiwethaf, gan arddangos y nifer a gafodd eu rheoli o dan MAPPA a dangos i gymunedau lleol sut yr ydym ni fel aelodau o'r Bwrdd Rheoli Strategol yn cyflawni ein dyletswydd statudol i leihau'r niwed i'r cyhoedd a rheoli peryglon. Cydnabyddir bod y canran o'r rheini sy'n destun MAPPA yn fach, fodd bynnag, gall effaith y troseddau hyn ar ddioddefwyr ac aelodau o'r gymuned fod yn ddifysur. Gan hynny, blaenoriaeth graidd y sefydliad a'r Bwrdd Rheoli Strategol yw esblygu a hybu effeithiolrwydd MAPPA o fewn y rhanbarth ac ar draws y pedwar cwnstabiliaeth.

Mae sefydlu fforwm cadeiryddion rhanbarthol Bwrdd Rheoli Strategol Cymru wedi cefnogi'r gallu i uchafu gwersi a ddysgwyd o fewn MAPPA a gwella ansawdd safonau. Mae'n llywio gweithrediadau MAPPA yng Nghymru mewn ymagwedd unedig tuag at gyflawni newid, arloesedd gwasanaethau, a gwell canlyniadau ar gyfer dioddefwyr a chymunedau lleol. Mae hanner olaf y flwyddyn hon wedi cyflwyno newidiadau

deddfwriaethol i ryddhau o'r carchar, gan arwain at ofynion ychwanegol ar MAPPA wrth i Fyrddau Rheoli Strategol gydweithio i reoli trefniadau a gwasanaethau'n effeithlon. Hoffwn ddiolch i randdeiliaid ac asiantaethau am eu hymrwymiad i MAPPA yn ystod y cyfnod hwn. Heb gyfraniadau'r holl asiantaethau, ni fyddai MAPPA'n medru cyflawni ei nod i gadw cymunedau'n ddiogel drwy reoli risg yn effeithiol.

Nicola Davies,
Cyfarwyddwr Rhanbarthol Cymru
Gwasanaeth Prawf

Beth yw MAPPA?

Cefndir MAPPA

Cyfres o drefniadau yw MAPPA (Trefniadau Amlasiantaethol ar gyfer Amddiffyn y Cyhoedd) i reoli'r risg a gyflwynir gan y troseddwr rhyw, terfysgaeth a threisgar gwaethaf (unigolion cymwys am MAPPA) o dan ddarpariaethau rhannau 325 i 327B o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 2003.

Mae'n dod â'r Heddlu, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Carchardai ym mhob un o'r 42 o ardaloedd yng Nghymru a Lloegr o dan gorff sy'n cael ei alw'n Awdurdod Cyfrifol MAPPA.

Mae gan nifer o asiantaethau eraill Ddyletswydd i Gydweithredu (DTC) â'r Awdurdod Cyfrifol. Mae'r rhain yn cynnwys y Gwasanaethau Cymdeithasol, Gwasanaethau Iechyd, Timau Troseddwr Ifanc, Yr Adran Gwaith a Phensiynau a'r Awdurdodau Addysg a Thai Lleol.

Y Byrddau Rheoli Strategol Lleol, sy'n cynnwys uwch gynrychiolwyr o bob un o'r Awdurdodau Cyfrifol ac asiantaethau DTC, sy'n gyfrifol am ddarparu MAPPA yn eu hardaloedd. Mae'n ofynnol hefyd i'r Awdurdod Cyfrifol benodi dau Gynghorydd Lleyg i eistedd ar bob Bwrdd Rheoli Strategol MAPPA.

Mae'r Cynghorwyr Lleyg yn aelodau o'r cyhoedd a benodir gan y Gweinidog, sydd heb unrhyw gysylltiad â'r busnes o reoli unigolion cymwys am MAPPA ac sy'n gweithredu fel arsylwyr annibynnol ond gwybodus; medrant ofyn cwestiynau na fyddai staff proffesiynol yn gweithio yn y maes efallai'n meddwl eu gofyn. Maent hefyd yn cyfrannu eu dealltwriaeth a'u persbectif ar y gymuned leol at y Bwrdd Rheoli Strategol (mae'n rhaid bod ganddynt gysylltiadau cryf â'r gymuned leol a'u bod yn byw yno).

Sut mae MAPPA yn gweithio

Mae unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA yn cael eu pennu ac mae gwybodaeth

amdanynt yn cael ei rhannu rhwng asiantaethau fel sail i asesiadau risg a chynlluniau rheoli risg y bobl sy'n eu rheoli neu eu goruchwylio.

Dyna gyn belled ag y mae MAPPA yn mynd yn y rhan fwyaf o achosion. Ond, mewn rhai achosion, mae angen goruchwyliaeth ar lefel uwch a rheolaeth amlasiantaethol strwythuredig. Mewn achosion o'r fath, bydd ymarferwyr yr asiantaethau perthnasol yn mynychu cyfarfodydd rheolaidd MAPPA.

Mae pedwar categori o unigolyn sy'n gymwys ar gyfer MAPPA:

- **Categori 1** – yn amodol ar ofynion hysbysu troseddwr rhyw;
- **Categori 2** – y rheini a gafwyd yn euog o droseddau treisgar yn bennaf ac sydd wedi eu dedfrydu i 12 mis neu fwy yn y carchar neu i orchymyn ysbyty;
- **Categori 3** – troseddwr nad ydynt yn gymwys o dan gategori 1, 2 na 4 ond y mae eu troseddau'n cyflwyno risg o niwed difrifol.
- **Categori 4** – terfysgaeth a gafwyd yn euog ac unigolion sydd mewn perygl o derfysgaeth

Nid yw data ar unigolion Categori 4 wedi'i gynnwys yn yr adroddiad hwn oherwydd materion diogelu data sy'n ymwneud â niferoedd isel. Bydd y data hwn yn cael ei gyfuno a'i gyhoeddi'n genedlaethol.

Mae tair lefel o reolaeth i sicrhau bod yr adnoddau'n canolbwyntio ar yr achosion lle mae eu hangen fwyaf; fel arfer, y rheini sy'n peri risg uwch o niwed difrifol.

- **Lefel 1** yw lle mae'r unigolyn yn cael ei reoli gan y brif asiantaeth drwy gyfnewid gwybodaeth a darparu **cymorth aml-asiantaeth** yn ôl yr angen ond heb gyfarfodydd MAPPA ffurfiol;

- **Lefel 2** yw lle mae angen cyfarfodydd MAPPA ffurfiol i reoli'r unigolyn.
- **Lefel 3** yw lle mae'r cynlluniau rheoli risg yn gofyn am bresenoldeb ac ymrwymiad adnoddau ar lefel uwch mewn cyfarfodydd MAPPA.

Cefnogir MAPPA gan ViSOR system Technoleg Gwybodaeth genedlaethol yw hon, sy'n helpu i reoli unigolion sy'n cyflwyno risg ddifrifol o niwed i'r cyhoedd. Mae defnyddio ViSOR yn ei gwneud yn haws rhannu

gwybodaeth ar draws sefydliadau a throsglwyddo gwybodaeth allweddol yn ddiogel pan fydd unigolion risg uchel yn symud rhwng ardaloedd, gan wella unrhyw fesurau diogelu'r cyhoedd. Mae ViSOR yn golygu bod staff yr Heddlu, y Gwasanaeth Prawf a Charchardai'n gallu gweithio ar yr un system TG, gan wella ansawdd a phrydlondeb asesiadau risg ac ymyriadau i atal troseddu.

Mae holl adroddiadau MAPPA Cymru a Lloegr yn cael eu cyhoeddi ar-lein yn: www.gov.uk

Ystadegau MAPPA

Unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA ar 31 Mawrth 2024

	Categori 1: Yn amodol ar ofynion hysbysu troseddwy rhyw	Categori 2: Troseddwy treisgar	Categori 3: Troseddwy peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 1	974	122	-	1096
Lefel 2	16	14	13	43
Lefel 3	1	1	0	2
Cyfanswm	991	137	13	1141

Troseddwy sy'n gymwys ar gyfer MAPPA – Lefelau 2 a 3 yn ôl categori (cyfanswm blynyddol)

	Categori 1: Yn amodol ar ofynion hysbysu troseddwy rhyw	Categori 2: Troseddwy treisgar	Categori 3: Troseddwy peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 2	34	45	87	166
Lefel 3	4	5	5	14
Cyfanswm	38	50	92	180

Categori 1 wedi cael rhybudd neu eu canfod yn euog o dorri'r gofynion hysbysu	39
---	----

Categori 1 lle penderfynwyd diddymu eu gofyniad hysbysu gydol oes drwy wneud cais	2
---	---

Gorchmynion cyfyngol ar gyfer troseddwy Categori 1

Gorchmynion Atal Niwed Rhywiol (SHPO)	54
SHPO gyda chyfyngiad ar fynd dramor	0
Gorchmyn Hysbysu	3

Nifer yr unigolion a ddaeth yn destun gofynion hysbysu troseddwr rhyw yn dilyn torri Gorchmyn Risg Rhywiol (SRO)	0
--	---

Unigolion Lefelau 2 a 3 sydd wedi dychwelyd i'r ddalfa

Dychwelyd i'r ddalfa am dorri amodau trwydded	Categori 1: Yn amodol ar ofynion hysbysu	Categori 2: Troseddwyr treisgar	Categori 3: Troseddwyr peryglus eraill	Cyfanswm
Lefel 2	7	14	6	27
Lefel 3	0	0	0	0
Cyfanswm	7	14	6	27

Torri SHPO	
Lefel 2	0
Lefel 3	0
Cyfanswm	0

Cyfanswm nifer yr unigolion sy'n destun gofynion hysbysu troseddwy rhyw fesul 100,000 o'r boblogaeth	188
--	-----

Mae'r ffigur hwn wedi'i gyfrifo gan ddefnyddio'r amcangyfrifon o'r boblogaeth trigolion yng nghanol 2023, a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol ar 15 Gorffennaf 2024, gan eithrio plant iau na 10 mlwydd oed.

I gyd-fynd â chyhoeddiadau blaenorol hyd at 2021/22, mae'r ffigur hwn yn seiliedig ar ganol blwyddyn y cyfnod cyhoeddi. Ar gyfer cyhoeddiad 2022/23, roedd ffigur y boblogaeth ar sail canol 2021 yn hytrach na chanol 2022, oherwydd newid yn yr amserlen gyhoeddi gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol. O ganlyniad, efallai na fydd modd cymharu'r ffigur presennol yn uniongyrchol â ffigur y llynedd.

Esboniad o'r tablau ystadegol

Cefndir MAPPA

Mae cyfanswm r unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA, yn ôl categori, yn adlewyrchu'r darlun ar 31 Mawrth 2024 (hynny yw, maent yn rhoi cipolwg). Mae gweddill y data yn berthnasol i'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024.

(a) unigolion sy'n gymwys ar gyfer

MAPPA – mae'r gyfraith yn diffinio unigolion fel unigolion sy'n gymwys i gael eu rheoli gan MAPPA oherwydd eu bod wedi cyflawni troseddau rhywiol, treisgar neu derfysgol penodol neu eu bod ar hyn o bryd yn peri risg o niwed difrifol. Rheolir y rhan fwyaf ar Lefel 1 heb gyfarfodydd MAPPA ffurfiol. Mae'r ffigurau hyn yn cynnwys dim ond yr unigolion sy'n gymwys ar gyfer MAPPA ac sy'n byw yn y gymuned. Nid ydynt yn cynnwys rhai sydd yn y carchar neu dan glo o dan y Ddeddf Iechyd Meddwl.

(b) Unigolion sy'n destun Gofynion

Hysbysu Troseddwr rhyw – sef y rhai sydd angen hysbysu'r heddlu ynghylch eu henw, cyfeiriad a manylion personol eraill a rhoi gwybod iddynt am unrhyw newidiadau sy'n digwydd wedyn (sef y "gofyniad hysbysu.") Mae'r unigolion hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan yr heddlu. Gallant hefyd gael eu rheoli gan y gwasanaeth prawf neu'r gwasanaeth iechyd os ydynt yn destun trwydded neu orchymyn ysbyty. Mae methu â chydymffurfio â'r gofyniad hysbysu'n drosedd sy'n arwain at uchafswm cosb o bum mlynedd yn y carchar.

(c) Troseddwy Treisgar – unigolion a gafwyd yn euog o droseddau treisgar a ddedfrydwyd i garchar neu eu cadw'n gaeth am 12 mis neu fwy, neu a gedwir dan orchymyn ysbyty a nifer fach o unigolion a gafwyd yn euog o droseddau rhywiol nad ydynt yn ddarostyngedig i ofynion hysbysu. Mae'r unigolion hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan y Gwasanaeth Prawf, y Tîm

Troseddwy'r Ifanc neu'r Gwasanaethau Iechyd Meddwl.

(d) Troseddwy'r Peryglus Eraill – –

unigolion nad ydynt yn gymwys o dan y ddau gategori cymwys ar gyfer MAPPA eraill ond sy'n cyflwyno risg o niwed difrifol sydd angen ei reoli drwy gyfarfodydd MAPPA. Mae'r troseddwy'r hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan ba bynnag asiantaeth sy'n bennaf gyfrifol amdanynt.

(e) Troseddwy'r Terfysgaeth a Risg o

Derfysgaeth – unigolion sy'n ddarostyngedig i ofynion hysbysu troseddwy'r terfysgaeth; unigolion a gafwyd yn euog o droseddau sy'n ymwneud â therfysgaeth neu derfysgaeth a ddedfrydwyd i garchar neu eu cadw am 12 mis neu fwy, neu a gafodd eu cadw dan orchymyn ysbyty; a'r rheini sydd wedi cyflawni trosedd ac a allai fod mewn perygl o gymryd rhan mewn gweithgarwch sy'n gysylltiedig â therfysgaeth. Mae'r unigolion hyn yn cael eu hasesu a'u rheoli gan yr Heddlu Gwrthderfysgaeth ac Adran Diogelwch Cenedlaethol y Gwasanaeth Prawf.

(f) Torri Amodau Trwydded – bydd

unigolion sy'n cael eu rhyddhau i'r gymuned ar ôl cyfnod yn y carchar yn cael eu rhoi ar drwydded gydag amodau (o dan oruchwyliaeth y gwasanaeth prawf). Os nad yw'r unigolyn yn cydymffurfio â'r amodau hyn, bydd y Gwasanaeth Prawf yn cymryd camau tor-amod a gall yr unigolyn gael ei alw'n ôl i'r carchar.

(g) Gorchymyn Atal Niwed Rhywiol (SHPO) (gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ychwanegol ar fynd dramor).

Bwriad Gorchymynion Atal Niwed Rhywiol (SHPO) a Gorchymynion Atal Troseddau Rhywiol dros dro sy'n disodli Gorchymynion Atal Troseddau Rhywiol yw diogelu'r cyhoedd rhag unigolion a gafwyd yn euog o drosedd rhywiol neu dreisgar sy'n peri risg o niwed rhywiol i'r

cyhoedd drwy osod cyfyngiadau a/neu rwymedigaethau cadarnhaol ar eu hymddygiad. Maent yn gofyn bod yr unigolyn yn rhoi ei fanylion i'r heddlu (yn unol â Rhan 2 o Ddeddf 2003) drwy gydol cyfnod y gorchymyn.

Rhaid i'r llys fod yn fodlon yn ôl pwysau tebygolrwydd bod angen y gorchymyn i warchod y cyhoedd (neu unrhyw aelodau penodol o'r cyhoedd) yn y DU, neu blant neu oedolion agored i niwed (neu unrhyw blant neu oedolion agored i niwed penodol) dramor, rhag niwed rhywiol gan y troseddwr. Yn achos gorchymyn a wneir ar gais annibynnol gan Brif Swyddog neu'r Asiantaeth Droseddu Genedlaethol (NCA), yr Heddlu Trafnidiaeth Prydeinig (BTP), Heddlu'r Weinyddiaeth Amddiffyn (MODP), rhaid i'r prif swyddog / NCA/ BTP/MODP ddangos bod yr unigolyn wedi ymddwyn yn y fath fodd ers ei gael yn euog fel bod angen y gorchymyn.

Y cyfnod lleiaf ar gyfer gorchymyn llawn yw pum mlynedd. Yr isafswm oed yw deg, sef oed cyfrifoldeb troseddol, ond lle mae'r diffynnydd o dan 18 oed dylid ond ystyried cais am orchymyn mewn amgylchiadau eithriadol.

(h) Gorchymyn Hysbysu - lle mae angen i unigolion a gafwyd yn euog o gyflawni troseddau rhywiol dramor gofrestru â'r heddlu er mwyn diogelu'r cyhoedd yn y DU rhag y risg a gyflwynir ganddynt. Gall yr heddlu yng Nghymru a Lloegr roi gorchymyn hysbysu'n uniongyrchol i droseddwr sydd eisoes yn y DU neu sy'n bwriadu dod i'r DU ac sy'n gorfod hysbysu o fewn tri diwrnod i'w dderbyn. Mae gan unigolion hawl i apelio yn erbyn hysbysiad.

(i) Gorchymyn Risg Rhywiol (gan gynnwys unrhyw gyfyngiad ychwanegol ar deithio dramor) –Mae'r Gorchymyn Risg Rhywiol (SRO) wedi disodli'r Gorchymyn Risg o Niwed Rhywiol (RoSHO) a gallai gael ei wneud ar gyfer unigolyn sydd heb ei gael yn euog o drosedd rhywiol neu dreisgar (nac unrhyw drosedd arall) ond sy'n cyflwyno risg o niwed rhywiol.

Gall y SRO gael ei wneud mewn llys ynadon ar gais yr heddlu, NCA, BTP neu'r MODP lle mae unigolyn wedi cyflawni gweithred o natur rhywiol ac mae'r llys yn fodlon bod yr unigolyn yn cyflwyno risg o niwed i'r cyhoedd yn y DU neu i blant neu oedolion agored i niwed

dramor.

Gall SRO wahardd yr unigolyn rhag gwneud unrhyw beth a ddisgrifir ynddo, gan gynnwys teithio dramor, neu osod rhwymedigaethau cadarnhaol arno. Rhaid i unrhyw waharddiad a/neu rwymedigaeth fod yn angenrheidiol i warchod y cyhoedd yn y DU rhag niwed rhywiol, neu yng nghyswllt mynd dramor, gwarchod plant neu oedolion agored i niwed rhag niwed rhywiol.

Mae'n ofynnol i unigolyn gyda SRO hysbysu'r heddlu ynghylch eu henw a'u cyfeiriad cartref o fewn tri diwrnod i wneud y gorchymyn a hefyd rhoi gwybod am unrhyw newidiadau i'r wybodaeth yma o fewn tri diwrnod.

Mae SRO yn gallu para am ddwy flynedd o leiaf ond heb unrhyw uchafswm, ac eithrio unrhyw gyfyngiadau ar fynd dramor sy'n gallu, lle mae'n berthnasol, para am bum mlynedd ar y mwyaf (ond gall gael ei adnewyddu).

Mae'r safon droseddol o brawf yn parhau i fod yn berthnasol. Gall y person sy'n destun y gorchymyn apelio yn ei erbyn a gall yr heddlu neu'r person dan sylw wneud cais i amrywio, adnewyddu neu ollwng y gorchymyn.

Mae torri SRO yn drosedd a'r uchafswm cosb yw pum mlynedd yn y carchar. Lle mae unigolyn yn torri ei SRO, bydd yn dod yn destun gofynion hysbysu llawn.

Mae unigolion sy'n destun SRO yn cael eu cofnodi ar VISOR fel Person Peryglus Posibl (PDP).

(j) Diddymwyd gofyniad hysbysu gydol oes drwy wneud cais – Gall unigolion cymwys gyflwyno cais i'r heddlu adolygu eu gofynion hysbysu amhenodol. Bydd yr heddlu'n adolygu'r cais ac yn penderfynu a ddylid diddymu'r gofynion hysbysu. Gwneir y penderfyniad hwn ar lefel Uwch-arolygydd. Bydd y rhai sy'n parhau i gyflwyno risg sylweddol yn aros yn ddarostyngedig i ofynion hysbysu am oes, lle bo angen.

Bydd unigolion ond yn dod yn gymwys i ofyn am adolygiad ar ôl bod yn destun gofynion hysbysu amhenodol am o leiaf 15 mlynedd yn achos oedolion, ac 8 mlynedd yn achos troseddwr ifanc.

Cyhoeddir pob adroddiad MAPPA o Gymru a Lloegr ar-lein yn:

www.gov.uk

